КООПЕРАТИВНА БІБЛІОТЕКА

ЯК СОСТАВЛЯТИ КООПЕРАТИВНІ БЮДЖЕТИ

ЛЬВІВ 1936
ВИДАНЄ РЕВІЗІЙНОГО СОЮЗА РУСКИХ КООПЕРАТИВІВ

Друкарня Ю. Яськова і С-ки Львів, Хорущини 23 Тел. 271-89.

Як составляти бюджети і їх обоснованє.

Кооператив обовязаний составити кождого року бюджет по мисли арт. 46. точка 4. закона о кооперативах, § 20. уступ 25. інструкції Кооперативноі Ради о ревізіях і § 38 статута союзних кооперативів.

I. Хто і коли составляє і затверджує бюджет кооператива.

Управа кооператива составляє прелімінар бюджета в грудни взглядно в січни кождого року і пред'являє єго Надзираючій Раді **найпізнійше до кінця січня** до провірки і поповненя. Бюджет складается з 4-х частей а то: 1) Доходи і видатки, 2) Організаційного, 3) Общественного і 4) Капіталового пляну робіт. Всі ті части бюджета мают бути виповнені по попереднім поважнім і зрілім вирішеню справ на спільних засіданях Управи і Н. Ради. Так составлений бюджет впишется до книги протоколу а всі члени Управи і Н. Ради власноручно єго підпишут, кромі сего підпише бюджет той, хто єго составив, а по Собранію — хто реферував — обговорював бюджет.

Книговод составляє на друках видання РСРК два примірники бюджета (оригінал і єго відпис) в цілях, як подано низше (гляди VI уступ — Коли присилается бюджет до РСРК).

Бюджет рішає Загальне Собраніє членів в часі до 31. марта, бо в тім часі созиває Н. Рада Собраніє по мисли приписів статута, в означенім статутом терміні. Остаточне затвердженє бюджета принадлежит РСРК по мисли § 13 статута РСРК, § 38 т. 4. статутів союзних кооперативів (вид. III., IV, і V. з 1935 р.). Загальне Собранє рішаючи о бюджеті на внесенє Н. Ради, виносит слідуючого рода рішенє: **„Загальне Собраніє уполномочує Надзираючу Раду до роблення видатків на суму зл.......... згідно з пред'явленим бюджетом на час від 1 січня 193...... р. до 31. XII. 193...... р., причім нинішне рішенє оставляє до остаточного затвердженя Ревізійного Союза Руских Кооперативів у Львові".** Висше поданий зміст, секретар Собранія вписує до протоколу Загального Собранія

II. Хто відповідає за бюджет і які єсть послідствія за переступленє взглядно невиконанє бюджета.

За переступленє т. є. робленє більше видатків як подано в сумах остаточно затвердженого бюджета — відповідає в першій мірі Управа (лично і солідарно), а дальше Надзираюча Рада. Переступленє, взглядно невиповненє бюджета приносит страти і шкоди кооперативу, що противится приписам статута, закона о кооперативах і карного кодексу. Контрольна Комісія переводит кождого квартала (найменше один раз) контролю, а висліди єі подає письменно Н. Раді, котра принимає відповідні рішеня ввиду членів Управи: відписи з провірок пересилается кождого

часу РСРК — найпізнійше до 14 дней по переведеню контролі. Надзираюча Рада відповідає за бюджет з титула надзора над маєтком, господаркою і наміченими плянами робіт по мисли обовязуючих приписів закона і статута, лично і солідарно.

Вкінци невиконанє плянів робіт поданих в бюджеті, а затверджених покликаними до того органами (З. Собраніє і РСРК) впливає межи иншими на рішенє о уділеню абсолюторії Управі і Надз. Раді за іх діятельність. Бюджет з єго частями в своій реалізації является свідоцтвом зрілости чи Управа і Н. Рада повели діятельність згідно з програмою поданою З. Собранієм посредством указателя, котрому на імя „Бюджет".

III. Який характер має мати бюджет союзних кооперативів.

Кожда економічно-народна праця не може і не сміє відбігати від напрямних національних потреб народа. В области кооперації всіх народів замічено то тому, що дух кооператизму того требує. Характер бюджетів союзних кооперативів мусит відповідати направленіям, визваним тяжкими условіями положеня галицко-руского народа. Відповідні позиції бюджета указуют, які праці має виповнити кооператив, а преліміновані средства оправдуют то загальне твердженє, що руска кооперація має бути базою галицко-рускоі культури і економіки. Кооператив, щоби міг сповняти ролю общественноі институції, мусит дати на то дакази, а іменно: пропагувати кооперативну освіту, позашкільну освіту, ведену постредством кооперативних курсів, з'іздів і т. п. словом стреміти до піднесеня культурного уровня своіх членів. Бюджет кооператива — члена РСРК мусит бути виразителем кооперативного вихованя в широкім значіню того слова, в противнім случаю єму нема місця в рядах членів РСРК. Однак і господарска діяльність мусит поступати рівномірно, бо збільшенє власних фондів (уділів, резерв і т. п.) тоже приносит доробок народного маєтку, впрочем господарска робота має бути динамічною силою і експанзією на зовні.

Як відомо, бюджет складается з 4-х частей (ділів), а то: 1) Доходи і видатки, 2) Організаційна праця, 3) Общественна (народна) і 4) Капіталова — уміла господарка фондами (капіталами).

І так маємо в бюджеті средства і програму праці. Що до виповненя самих праць в бюджеті принято указувати імена і назвиска предсідателів, комісій, комітетів і т. п, котрих Собраніє призиває до виконаня праць, згідно з духом часу т. є. господарско-народного лібералізму — котрий в нинішних часах має місце дальше, дается в першій мірі одиницям можність вибитися серед сірих мас, а центр РСРК мусит знова знати кого має, і на кім може полягати в своіх зорганізованих рядах, а вкінци — хто несе відповідальність за виповненє роботи. Одиниці общественности, трудящіися на рускій ниві, мусят получити належну оцінку іх заслуг. Хто получив назву „діятеля", той повинен дорожити тою прикметою, яку надала єму зорганізована общественність, коли однак сили не позволяют єму нести тую назву, то мусит усту-

пити з поста і дати другому працювати. Новий чоловік, беручи примір і указанія від народного заслуженого „діятеля", буде дальше продовжати працю і вкінци також получит відповідну заслугу. Наколи „діятель", занимає місце силою свого імени „діятель" і консумує то, що він приробив в давнійших літах і нічо нового не вносит — то він не „діятель", а шкідник. Лучше заслуженому „діятелю" відійти і спокійно доживати віку, коли єго опустили сили, як бути шкідником.

На основі практики бюджетової політики стверджено, що органи кооперативів ограничувалися формально до составленя видатків і на тім конец. Дальші справи кооператива оставлено на проізвол судьби, а по більшій части малолітному склепареви (продавщикови), котрий господарив як сам хотів, а в найлучшім случаю — одному книговодови чи касієрови, а решта членів органів були для „паради". Нині той стан річи зміняє корінно РСРК.

Б бюджетах слідує подати приєднанє нових членів, вкладчиків, одованє фонда помочи на случай паденія скота, відкритє склепу, закупно сельско-господарских знарядів, активне віцношенє до самих членів і т. п. В справах общественних Управа і Н. Рада поставит собі за задачу: підобрати відповідного кандидата на курси до Львова, приняти участіє в всенародних з'іздах, устроіти кооперативне свято, збільшити бібліотеку, основати Кружок Рільничого Союза і т. п. В справах капіталової господарки подумати о будові власного дома і о часі викінченя будови, о оживленю капіталової політики (вклади, пожички і т. п.) і створеню касових резерв — (льокаціі) на виплату вкладів (того вимагає престіж кредит. кооп-ва), і т. д.

IV. Технічна сторона составленя бюджетів.

Кооперативи закупу і збуту і другі (без кредитовнх).

1. Доходи.

Підставою обчисленя доходів являєтся: а) торг всіх торговельних відділів (товари, продукти) з 1935 р. і б) дохід з тих відділів. **Примір:** 1) Торг за товари в 1935 р. виносив зл. 11,028—, а дохід (з рахунку товарів) 1,246·—. Місячний торг (11,028 : 12) = зл. 919·—, а місячний дохід (1,246 : 12) = зл. 103·84, або процентово (103·84×100:919) = 11·29%; в річнім відношеню обчислюємо 1,246×100:11,028=11·29%. Місячні торги заокруглюємо до зл. 920·—, а стопу процентову на 11%. При таких торгах і відсотках — **прелімінований (сподіваний) місячний дохід з торгів буде 920 × 11 : 100 = 101·20 зл.** 2) Торги за продукти в 1935 р. виносили 8,844·— зл., а дохід 336·— зл. місячно (8,844 : 12) = 737·—, а доходу — (336 : 12) = 28·— зл. або процентово (28 × 100 : 737) = 3·71%. Торги заокруглюємо до 730·— зл. а відсоток на 3·5%. **Сподіваний дохід з продуктів буде (730 × 3·5 : 100) = зл. 25·55.** Значит з торгів товарами дохід виносит 101 20, з продуктів 25·55, разом місячного доходу буде зл. 126·75.

2. Обчисленє видатків.

Видатки: 1) Платня Управи до 2% від торгів лише з р-ку товарів без торгу за продукти. В поданім примірі буде 18·— зл. 2) Платня продавщика (склепаря) до 3% лише від торгів за товари (без торгів за продукти) в нашім примірі буде 27 — зл. 3) Умовлений місячний чинш 5·— зл. 4) Опал і світло місячно 3·— зл. 5) Членска вкладка до РСРК на 1936 р. 10·— зл. і подвійна за I. і VII. зл. 20. 6) Газети місячно: Кооп. Вістник 1 зл., „Земля і Воля“ 0·80 зл. 7) По мисли статута кооператива (смотри кінцеві параграфи статута) — кождий кооператив мусит бути членом Руского Рільничого Союза у Львові з місячною вкладкою найменше 1·50 зл. 8) Промислове свідоцтво (IV кат.) 45·— зл. або місячно зл. 3·75. 9) Податок оборотовий 1·2% торгів з нечленами, не вчисляючи торгів за сіль, сірники, тютюн, цукор, цемент і спірт. В нашім примірі торги без соли, сірників, тютюну і т. д. виносят 700·— зл. В 1936 р. послідує зміна обчислюваня податків. В тім торги з нечленами (на основі денника лядового) 700·— зл. з того 281·50 торг з членами а решта 412·50 з нечленами і та сума підлягає оподаткованю.

Обчисленє податку:

1·2 проц. від 412·50 зл. 4·94,

до бюджета заокруглюємо до зл. 5·—.

В подібний спосіб обчислюєтся податок від торгу за продукти, закуплені від нечленів. Ставка податку виносит 1·2 проц. Коли кооператив платит еще инші податки як чиншовий, доходовий, то слідує обчислити іх і вставити до бюджета. 10) Суспільна обезпечальня 3·20 за одного продавщика. 11) Кооперативні Курси при РСРК зл. 6·25 місячно (75·— зл. річно) найменьша норма, а предписана висота сум обчисляєтся від білянсового стану за 1935 р. в кредитових кооперативах від торгів в других кооп. (смотри низше о ставках на Кооп. Курси). 12) Обезпеченє майна 3·— місячно. 13) Консервація (удержанє) мешканя (біленє, митє підлоги і пр.) 1·— зл. місячно. 14) Друки і конторскі прибори (на основі запотребованя) 1·— зл. місячно. 15) Оголошенє З. Собранія і білянсу в Кооп. Вістнику 2·— зл. місячно (річно 24 зл.). 16) Кошти подорожі на З'їзд Делєгатів РСРК, О-ва Качковского, Всекраєвий З'їзд і повітові з'їзди 2·— зл. місячно (24 річно). 17) частинне покритє коштів ревізіі зл. 3·75 місячно. 18) Амортизація движимостей 10 проц. від початковоі ціни закупу зл. 2·50 місячно. 19) Культурно-просвітні цілі місцеві зл. 1·50 місячно. 20) Пожертвованя на Народний Фонд і на краєві культ.-просвітні цілі зл. 1·50 місячно. 21) Недпредвиджені видатки 5·— зл. місячно.

3. Составленє доходів і видатків.

	Доходи: міс. торги:	Доходи: річні:	%	сума доходу: місячно:	сума доходу: річно:
1. Товари	920·—	11,040·—	11	103·84	1,214·—
2. Продукти	730·—	8,760·—	3 5	25·55	306·—
Разом:	1,650·—	19,800·—		129·39	1,520·—

Видатки:

		Місячно:	Річно:
1.	Платня Управи	18·—	216·—
2.	„ продавщика	27·—	324·—
3.	Чинш	5·—	60·—
4.	Опал і світло	3·—	36·—
5.	Вкладка до РСРК на 1936 р. . . .	10·—	120·—
	Вкладка за І. і VII., прес. фонд і Фонд Кооп. Шк.	1·67	20·—
6.	Газети К. В. і З. і В.	1·83	22·—
7.	Рускій Рільничій Союз	1·50	18·—
8.	Промислове свідоцтво	3·75	45·—
9.	Податок	5·—	60·—
10.	Суспільна Обезпечальня	3·25	39·—
11.	Кооп. Курси при РСРК (наймень.) . .	6·25	75·—
12.	Обезпеченє майна	3·—	36·—
13.	Удержанє мешканя	1·—	12·—
14.	Друки і книги	1·—	12·—
15.	Оголошеня	2·—	24·—
16.	Кошта подорожі	2·—	24·—
17.	Частинне покритє ревізіі РСРК . .	3·75	45·—
18.	Амортизація	2·50	30·—
19.	Бібліотека	2·50	30·—
20.	Культ.-просвітні ціли	1·50	18·—
21.	Пожертв. на Народний Фонд і краєві культ.-[просвітні ціли	1·50	18·—
22.	Непредвиджені видатки	5·—	60·—
23.	Відсотки	—·—	—·—
		112·—	1,344·—

Порівнанє доходів з видатками;

	Місячно:
Доходи:	121·39
Видатки:	111·91
Надвишка	17·48

Річна білянсова надвишка буде 17·48 × 12 = 225·48.

V. Бюджет для Кредитових Кооперативів.

Загальні постановленя подані на вступі відносятся також і до кредитових кооперативів.

В кредитових кооперативах можемо мати слідуючі доходи: 1) відсотки від пожичок, 2) відсотки і дивіденда від льокацій, 3) провізія за інкасо, 4) дохід з недвижимостей (чинш), 5) иньші доходи (напр. оплата за провірку маєткового стану довжника і т. п.).

Видатки слідуючі: 1) відсотки від вкладів, 2) від банкового гіпотечного кредита, 3) амортизація недвижимостей і движимостей, 4) иньші видатки (амортизація пропавших пожичок, льокацій і т. п.).

Цифрова ріжниця межи висше поданими доходами і видатками, без коштів адміністрації, дає нам **бюджетову надвишку брутто.**

Висота тої брутто-надвишки мусит бути для кождого кредитового кооператива границею коштів адміністрації, які не сміют в ніякім разі тої границі переступити. Кошти адміністрації слідує безусловно примінити до економічних можностей кооператива і не вільно робити ніяких видатків, які не мали-би покритя в тій вирахованій брутто-надвишці.

Ріжниця межи брутто-надвишкою і коштами адміністрації дає сподівану чисту надвишку (зиск).

1) **Доходи** слідує вичислити так:

Відсотки від пожичок слідує почислити від двох груп пожичок:

а) звичайні пожички, від котрих можна числити законні відсотки, побираемі кредитовими кооперативами (нпр. 8—10%),

б) конверзійні пожички, від котрих в 1936 році можна числити 4·5 проц. Кромі сего можна числити відсоткову поміч державного скарбу, котру числит і виплачує Акцептаційний Банк з титула обниженя процентів від конверзійних пожичок (нпр. 3 проц.).

Льокації: Від уділів в других кооперативах не слідує обчислювати дивіденди. Цінні папери (облігації) подают самі висоту назначеного проценту. Дохід з недвижимостей (чинш) слідує точно подавати, вираховуючи всі умовлені чинші і потручуючи всі видатки звязані з недвижимостями. Дальше иньші доходи, як сума оплат за провірку табулі, зависит від скількости маючихся уділити пожичок, як також і висота провізії за інкасо.

Видатки: Відсотки від вкладів обчислюется від цілої суми вкладів, беручи під увагу термін виповідженя (від 3 до 4·5 проц. в відн. річнім). Банковий кредит ділится на дві групи:

а) звичайний кредит, від якого платится відсотки після умови з додатками 1/4 проц. на порто і оплати,

б) кредит, на котрого підклад вислано вірительному банкови акцепти Акцепт. Банку. Висота відсотків рівнается кожночасній дисконтовій стопі Банку Польского з додатком 1 і 1/4 проц. Від уділених акцептів Акцепт. Банк побирає 1/8 проц. провізії, котрі слідує вставити до бюджета.

Відсотки гіпотечних кредитів рахуєтся після пляну пожички, составленого через гіпотечну інституцію.

Примір:

Білянс кооператива з 31. XII. 1935.

Стан довжний:		Стан чинний:	
Резервний фонд	1,450	Готівка	2,000
Уділи	19 250	Пожички векслеві	70,000
Вклади	70,000	Пожички конверз.	20,000
Кред. банк.	5,000	Льокації	400
Акцепти Банку Акцепт.	2,000	Движимости	1,500
Иньші	550	Недвижимости	6,000
Надвишки	2,250	Иньші	600
	100,500		100,500

Доходи:

Відсотки від пожичок	зл. 70,000 —	10 %	зл. 7,000·—
Відсотки від конверз. пож.	„ 20,000 —	4·5 „	„ 900·—
Відс. поміч держ. Скарбу		3 „	„ 600·—
Відс. від льокацій (б ку)		4 „	„ 12·—
Дохід з недвижимостей*)		5 „	„ 300·—
Провізія з інкаса			„ 100·—
Иньші (табулярна провірка)			„ 50·—
			зл. 8,962·—

Видатки:

Відсотки від вкладів (50,000 — 3.5 %, 20,000 — 4.5 %)	зл. 2,650.—
„ „ „ кредиту банкового 9 і 1/4 % .	„ 462.50
„ „ „ акцептів Банку Акцепт. 6,5 % .	„ 130.—
Провізія і кошти Банку Акцепт.	„ 20.—
Амортизація движимостей від кінця вересня 10 % .	„ 30.—
„ недвижимостей від ціни первістної (закупу) 2 %	„ 130.—
Инші (відписи)	„ 50.—
Разом видатки:	зл. 3,472.50

Доходи:	зл. 8,962.—
Видатки:	зл. 3,472.50
Надвишка-брутто:	зл. 5,489.50

Кошти адміністрації обчислити як подано в взірци при кооп-вах закупу і збуту, за виімком податків, котрих не платится в кредитових кооп-вах.

Як обчислювати висоту сум до бюджета на 1936 в поз. 11. Кооперативні курси при РСРК?

Підставою обчисленя для союзних кооперативів являєтся білянсова сума (стан) з попереднього року т. є. з білянса за 1935 р. Найнизша ставка, яка мусит війти до бюджета на Кооперативні Курси при РСРК являєтся сума зл. 75.—, за котру слушатель 2-місячних курсів получає ціле содержанє разом з відповідними друками. Обчисленє сум слідує після скалі где за підставу обчисленя берется білянс з 1935 р.

1) найнизша сума виносит 75.— зл.

2) від 10,000 білянсового стану	8	проміль
3) „ 10,000 до 25,000 „ „	7.5	„
4) „ 25,000 до 50,000 „ „	6.5	„
5) „ 50,000 до 75,000 „ „	5	„
6) „ 75,000 до 100,000 „ „	4	„
7) „ 100,000 до 200,000 „ „	3	„
8) „ 200,000 до 500,000 „ „	2	„
9) „ 500,000 до 750,000 „ „	1	„
10) „ понад 750,000 „ „	1.5	„

Суми на Кооп. Курси до бюджета обчисляєтся в сей спосіб: що низшу ставку подаєтся від надвишки попередної білянсової

*) Подати загально всі приходи а в видатках всі розходи; не слідує подавати сальда дохода.

квоти; приміром від 5,000 зл. обчисляєтся 8 % = 40.— зл. заокругляємо до 75 — зл. то єсть найнизша ставка до бюджета на Кооперативні Курси при РСРК. Другий примір: Висше поданий спосіб обчисленя сум до бюджета на 1936 рік обовязує всі союзні кооперативи всіх типів. Невидані суми в бюджетовім році становлят зобовязаня (довг) в білянсах і переходят в пасив, від 17,000 зл. — обчислюєтся 8 % від 10,000 більше 7.5 % від 7,000 зл, отже сума до бюджета виносит зл. 132,50; або: від 28.000 обчислюєтся так: від 25 000 7.5 % більше від 3,000 6.5 % = 207.— зл. вставляємо до бюджета; Найвисша ставка виносит 300 зл. для всіх союзних кооперативів.

Для торговельних кооперативів обчисленя переводится від всіх торгів за минувшій рік і так:

при всіх торгах до 12.000 зл. ставка виносит зл. 75.—
від 12.000 до 24.000 зл. ставка виносит зл 150 —
від 24.000 до 32.000 зл. „ „ зл. 225·—
понад 32 000 ставка виносит зл. 300.—

Спосіб льокованя висше названих сум на Кооп. Курси буде поданий до відома пізнійше.

VI. Коли пересилаєтся бюджет до РСРК.

Рівночасно з пересилкою до затвердженя білянсів, слідує переслати бюджет тілько для перегляду; бюджет (єще не затверджений разом з затвердженими білянсами відсилаєтся кооперативу.

Бюджетпересилаєтся до РСРК. по условнім принятю єго Заг. Собранієм з двома відписами протокола того Заг. Собранія і доперва той (2 примірники — оригінал і відпис) получає від РСРК затверджуючу клявзулю; кооператив получає оригінал а відпис остаєтся в актах РСРК. В сей спосіб прелімінар бюджета стаєтся правосильним і обовязуючим. Кооп. котрі составили бюджет по старому системy, поправлят іх згідно з тими указаніями.

VII- Коли пересилаєтся білянси до РСРК.

1. Кооперативи всіх типів перешлют 4 примірники білянсів (оригінал і три єго відписи) 2. примірники інвентарів за 1935 р. і 2 примірники бюджета на 1936 р. (составленого після інструкції з 12 III. 1935 р. оголош. в Кооп. Вістнику ч. 3. з 1935 р.) в часі до 31 січня 1936 року; білянси і інвентарі в ціли провіреня і затвердженя, за виимком бюджетів, котрі підлягают затвердженю доперва по надісланю відписів протоколу Загальних Собраній — о чім сказано висше. Надосланий бюджет підлягає тілько пересмотрови, чи єго правильно составлено, чи належно обчислено доходи і т. п.

2. Рахунки оборотів взгядно сирі білянси мусят всі кооперативи надсилати до 5-го кождого місяця (за січень до 5-го лютого, за лютий до 5-го марта і т. д.; на случай надісланя р-ків в терміні кредитовими кооперативами, ті кооперативи будут подавані Кооперативній Раді, в ціли переведеня в них ревізій по мисли обовязуючих приписів закона. Білянси до затвердженя

слідує надіслати в 3 прим. (оригін. і 2 відписи) і 2 прим. інвентарів.

3. Всі инші документи мают бути надсилані в означених термінах подаваних в статуті і законі о кооперативах.

VIII Коли вноситcя членскі оплати і другі належні суми до каси РСРК.

1) Членскі оплати єсть платні в слідуючих термінах:

а) членскій взнос (вкладка) єсть платною до 10-го кождого місяця з гори н. прим. за січень до 10-го січня, за лютий до 10-го лютого і т. д.) по терміні слідуют доплати в половинній висоті тої вкладки.

Доплату з титула невплаченя чл. вкладки в терміні покривают лично і солідарно члени управ з власних фондів. На случай покритя доплат з фондів кооператива, буде уважатися виплату за необосновану, а вслід за тим йдут послідствія предвиджені в відносних законах.

2) За січень і липень 1936 р. слідуют вплати на фонд Кооп. Пропаганди в висоті членского взноса (вкладки) за січень і липень, платні в термінах, як чл. вкладки за даний місяць.

3) Подписка за Кооперативний Вістник єсть платна в двох ратах, а то за 1-ій піврік до 15-го лютого 1936 р. зл. 6.—, за II-гій піврік до 15-го вересня 1936 р. зл. 6.—

4) Инші рахунки суть платні до 15 дней від пред'явленя р-ку з РСРК.

Бюджет составлений в спосіб відмінний від висше поданої інструкції — не буде затверджений РСРК. Єсли бюджети не будут виповнені в всіх частях I — IV і не будут составлені на друках РРСК буде уважатися, що органи не составили бюджета.

Бюджети составлені в грудни 1935 р. слідує переписати, поповнити і на друках РСРК долучити до білянсів як подано висше.

Дирекція РСРК.

В кооперації наша сила

1907

і
ц
в
р
т
С
ті
об

ра
тог
в т
дава
мисл

